

Türk Tabipleri Birliği

Turkish Medical Association

1341/2021

17.05.2021

T. C. SAĞLIK BAKANLIĞI SAĞLIK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NE

Konu : Laboratuvarında çalışan hekim ve teknisyenlerin, radyoloji teknisyenlerinin ve Covid-19 servislerinde görev yapan sağlık çalışanlarının nöbet ücretleri.

Birliğimize yapılan başvuruda; Covid-19 pandemisinin başlangıcından itibaren PCR laboratuvarında çalışan hekim ve teknisyenler ile radyoloji teknisyenlerine nöbet ücretleri %50 artırımlı olarak ödenmişken, bu uygulamadan vazgeçilmekle kalınmayıp artışlı yapılan ödemelerin iadesinin istendiği bildirilmiştir.

Bu işlemin gerekçesi olarak belirtilen yazının temel dayanağının 657 sayılı Yasanın Ek 33. Maddesi olduğu anlaşılmaktadır. Sözü edilen Yasa düzenlemesinde; yataklı tedavi kurumları, seyyar hastaneler, ağız ve diş sağlığı merkezleri, aile sağlığı merkezleri, toplum sağlığı merkezleri ve 112 acil sağlık hizmetlerinde haftalık çalışma süresi dışında normal, acil veya brans nöbeti tutarak, bu nöbet karşılığında kurumunca izin kullanmasına müsaade edilmeyen memurlar ile sözleşmeli personele, izin suretiyle karşılanamayan her bir nöbet saati için (nöbet süresi kesintisiz 6 saatten az olmamak üzere), maddenin devamında gösterilen gösterge rakamlarının aylık katsayısı ile çarpılması sonucu hesaplanacak tutarda nöbet ücreti ödeneceği, bu ücret yoğun bakım, acil servis ve 112 acil sağlık hizmetlerinde tutulan söz konusu nöbetler için yüzde elli oranında artırımlı ödeneceği yazılıdır.

Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu, Bölge İdare Mahkemesi Kararları Arasındaki Aykırılığın Giderilmesi İstemi Hakkında E:2020/152, K:2020/160 sayılı kararında; Ankara Bölge İdare Mahkemesi Başkanlar Kurulunun,

"657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 5947 sayılı Kanunla değişik Ek 33. maddesinde nöbet ücretinin yüzde elli artırımlı olarak ödeneceği birimler tahdidi olarak sayılmakla birlikte, anılan ücretin ödenebilmesi için, mevzuatta sayılan birimlerde fiilen nöbet tutulmasının veya nöbet saatlerinde anılan birimlere hizmet verilmesinin yeterli olduğu, ayrıca bu birimlerde görevlendirilmiş olma koşulunun aranmadığı, dolayısıyla da kardiyoloji biriminde görev yapan araştırma görevlilerinin nöbet tuttukları saatte hastanenin tüm yoğun bakım birimlerine hizmet verdikleri, yine benzer durumdaki radyoloji biriminde laborant olarak görev yapan veya sağlık teknisyeni olarak görev yapan davacıların da nöbetleri sırasında yoğun bakım, acil servis ve 112 acil sağlık birimine hizmet verdikleri hususunda ihtilaf bulunmadığı, bu itibarla tahdidi olarak sayılan

Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi

GMK Bulvarı Şehit Daniş Tunalığıl Sok. No: 2 / 17 - 23, 06570 Maltepe - Ankara / Türkiye
Tel: (+90 312) 231 31 79 | Faks: (+90 312) 231 19 52 - 53 | e-posta: ttb@ttb.org.tr | http://www.ttb.org.tr

birimlerde doğrudan nöbet tutmadıkları gerekçesiyle, davacıların nöbet ücretlerinin yüzde elli artırımlı ödenmesi yönündeki başvurularının reddi yolunda tesis edilen işlemlerde hukuka uyarlık görülmediği”

yönündeki görüşüne karşın,

“657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun Ek 33. maddesinde işin niteliği ve hizmetin özelliği dikkate alınarak sayma yolu ile belirlenen birimlerde çalışan personele, diğer birimlerdeki personele ödenen nöbet ücretinin %50 oranında artırılmış olarak ödeneceği kurala bağlanmış olup; anılan maddede sayılan birimlerde personelin iş yoğunluğunun daha fazla olduğu, sayılan birimlerin ek çaba ve performans gerektiren birimler olduğu gözetilerek tutulan nöbetler sırasında da bu birimlerde görev yapan personele daha fazla sorumluluk yüklendiği dikkate alınarak nöbet ücreti daha fazla belirlenmiştir.

Söz konusu düzenleme hizmet bazında değil birim bazında yapıldığından personelin bu birimler için öngörülen katsayıdan faydalanabilmesi için görev yapılan kurumda bu birimin bulunması ve hizmetin fiilen bu birimde verilmiş olması gerekmektedir.

Bu nedenle, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun Ek 33. maddesi ve yukarıda anılan Toplu Sözleşme hükümlerinde tahdidi olarak sayılan diyaliz, ameliyathane, yoğun bakım, acil servis ve 112 acil sağlık hizmetleri birimlerinde çalışan personelin görevinin sürekli özen ve dikkat gerektirmesi, öte yandan bu birimlerde görevli personelin daha fazla sorumluluk üstlenmesi gibi hususlar dikkate alındığında, %50 artırımlı nöbet ücretinden yararlanma koşulunun hizmet değil birim bazında değerlendirilmesi gerekmekte ve bahsi geçen birimlerde görev yapmayan personele nöbet ücretinin %50 artırımlı ödenmesine hukuken imkan bulunmamaktadır.”

gerekçesiyle, doğrudan doğruya Yasada sayılan birimlerde çalışmayanların nöbet ücretlerinin artırımlı ödenemeyeceğine oyçokluğu ile karar vermiştir. Pandemi öncesinde başlayan bu hukuksal tartışma, 23/11/2020 tarihinde böyle şekillense de bu kararın tümüyle Yasa hükmünün kaleme alınmış şekline bağlı kalınarak yapılan hukuksal yoruma dayalı olduğu görülmektedir. Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 08/10/2020 tarihli ve E:2019/2897 K:2020/1771 sayılı kararının da aynı doğrultuda olduğu, Sağlık Bakanlığı Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün 29.03.2021 tarihli E.11045126-045.02-12692 sayılı yazısından anlaşılmaktadır.

Ancak bu yargı kararlarının genel olarak nöbet ücretlerine ilişkin olduğu görülmektedir. Bugün olağan dışı bir dönemi hep birlikte yaşadığımız ve bu zorlu koşullarda verilen sağlık hizmetinin özelliği dikkate alınarak konunun değerlendirilmesine ihtiyaç olduğu ortadadır.

Her daim söylediğimiz gibi, sağlık hizmeti bir ekip işidir. Laboratuvar ve görüntüleme gibi diğer birimlerde çalışan sağlık çalışanlarının yaptıkları işlemler, yoğun bakım ve acil servis hizmetlerinin ayrılmaz parçasıdır. Bu hizmetlerin verildiği birimlerin acil servis içinde veya dışında oluşturulması, tümüyle idari kararlara ve sağlık kurumunun koşullarına bağlıdır. Fiziki durumun değil, verilen hizmetin içeriği esas alındığında, yoğun emekleri ile özellikli birimlerde hizmetlerin verilmesi ve sürdürülmesini sağlayan laboratuvar ve radyoloji birimlerinde görev alan sağlık çalışanlarının, artırımlı nöbet ücretlerinden yararlanabileceklerinin kabulü gerekir. Zira kanun koyucu, maddede sayılan yerlerde görev alan personelin üstlendiği sorumluluk, aldıkları risk ve burada yürütülen hizmetlerin niteliği

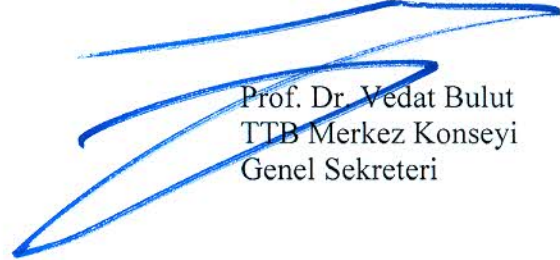
ve sürekli dikkat gerektirmesi gibi hususları gözeterek nöbet ücretlerinin %50 artırımlı ödenmesini öngörmüştür. Kanun koyucunun böylesi özel bir dönemi tasavvur etmeden yaptığı düzenlemenin lafzına bağlı kalınıp ruhuna uygun yorum yapılmaması, işin özünde hukuka aykırılık oluşturmaktadır.

Bu nedenle, laboratuvar hekim ve teknisyenler ile radyoloji teknisyenlerine nöbet ücretlerinin artırımlı ödenmesi gerekirken, artırımlı ödenmiş bulunan nöbet ücretlerinin sağlık çalışanlarından geri istenmesi kabul edilebilir değildir. Kaldı ki Danıştay İçtihadı Birleştirme Genel Kurulu'nun E. 1968/8 K. 1973/14 sayılı kararı da gözetildiğinde; yokluk, butlan, açık kanunsuzluk ve ilgilinin hile veya yalan beyanına dayananlar ayırık olmak üzere, diğer kanunsuz idari işlemlere dayanılarak ödenmiş paraların, paranın ilk ödendiği tarihten itibaren ancak idari dava açma süresi içerisinde geri istenmesi mümkün olduğundan, belirtilen istisnai hallerden hiçbiri olmaksızın idare tarafından ödenmiş olan tüm nöbet ücretinin iadesi talebinin hukuka uygunluğundan söz edilmesi de mümkün görünmemektedir.

Öte yandan aynı bakış açısıyla Covid-19 pandemisi nedeniyle oluşturulan özel poliklinik ve servisler de yoğun ve zorlu olmasının yanı sıra sağlık çalışanları yönünden yüksek riskli çalışma birimleridir. Bu bakımdan bu yerlerin de özellikli birimler içinde kabulü gerekmektedir.

Sağlık çalışanlarının gerçekte ödenemeyecek olan fedakar çalışmalarının karşılığının bir ölçüde de olsa verilebilmesi için laboratuvar çalışanı hekim ve teknisyenler ile radyoloji teknisyenlerine ve ayrıca Covid-19 polikliniği ve servislerinde nöbet tutanlara %50 artırımlı nöbet ücreti ödenmesi ve idarece geri istenmesi mümkün olmayan artırımlı nöbet ücretinin iadesi taleplerinden vazgeçilmesi talebimizi gereği için bilgilerinize sunarız.

Saygılarımızla,

Prof. Dr. Vedat Bulut
TTB Merkez Konseyi
Genel Sekreteri